

Китоби Дониёл — Бисту панҷум

Фошшавии таназзули Бобил: Порчаи нубувватӣ аз Набукаднесар то Белшассар

Jeff Pippenger

2023-12-20

Сукути Белшазар дар боби панҷум пешнамунаи худро дар сукути Набукаднесар дар боби чорум дошт.

«Барои охирин ҳокими Бобил, чунон ки ба таври рамзӣ барои нахустини он, ҳукми Нозирӣ илоҳӣ омада буд: “Эй подшоҳ, ... ба ту гуфта мешавад: салтанат аз ту дур карда шудааст.” Дониёл 4:31». Пайғамбарон ва Подшоҳон, 533.

Набукаднесар ибтидои подшоҳист ва Белшазар анҷоми он подшоҳиест, ки ҳафтод сол ҳукмронӣ кард; ва бинобар ин, он рамзи ҳукмронии ҳайвони заминии Ваҳӣ, боби сездахум (Иёлоти Муттаҳида), буд, ки мебоист дар замоне ҳукмронӣ намояд, ки ғоҳишаи Сур (попиат) фаромӯш шуда буд.

Ва дар он рӯз воқеъ ҳоҳад шуд, ки Сӯр ҳафтод сол фаромӯш ҳоҳад шуд, мувофиқи айёми як подшоҳ; баъд аз анҷоми ҳафтод сол Сӯр мисли ғоҳиша суруд ҳоҳад хонд. Ишаё 23:15.

Пас, Набукаднесар ибтидои Иёлоти Муттаҳидаро ифода мекунад, ва Белшазар анҷоми Иёлоти Муттаҳидаро ифода мекунад. Набукаднесар ибтидои шоҳи ҷумҳуриҳо ва ибтидои шоҳи протестантиро ифода мекунад. Белшазар анҷоми шоҳи ҷумҳуриҳо ва протестантиро ифода мекунад.

Доварие, ки бар Набукаднесар оварда шуд, «ҳафт замон» буд. Қиссаи он ки Набукаднесар барои ду ҳазору панҷсаду бист рӯз ҳамчун ҳайвон зиндагӣ кард, аз ҷониби Уилям Миллер ҳангоми татбиқи «ҳафт замон»-и Ибодот бисту шаш истифода шуд, гарчанде ки ӯ ба ду ҳазору панҷсаду бист, ки дар довари Белшазар рамзгузорӣ шудааст, напардохт.

Ва ин аст навиштае, ки навишта шуд: МЕНЕ, МЕНЕ, ТЕКЕЛ, УФАРСИН. Ин аст таъбири ин чиз: МЕНЕ; Худо салтанати тӯро шумурда, онро ба анҷом расондааст. ТЕКЕЛ; Ту дар тарозуҳо баркашида шудай, ва кам ёфт шудай. ПЕРЕС; Салтанати ту тақсим карда шудааст ва ба мадиён ва форсиён дода шудааст. Дониёл 5:25–28.

Илова бар таъбире, ки Дониёл ба он навиштаи асроромез бар девор нисбат дод, вожаҳои «мана» ва «текел» ченаки вазнро ифода мекунанд, ва ин вожаҳо ҳамчунин арзиши муайяни сиккаро ифода менамоянд (Хуруҷ 30:13; Ҳизқиёл 45:12). Як «мана» панҷоҳ шақал, ё як ҳазору гераҳ аст. Пас, «мана, мана» ба ду ҳазор гераҳ баробар мешавад. Як «текел» бист гераҳ аст. Бинобар ин, «мана, мана, текел» ба ду ҳазору бист гераҳ баробар мегардад. «Уфарсин» маънои «тақсим кардан»-ро дорад ва аз ин рӯ нисфи як «мана»-ро ифода мекунад, ва панҷсад гераҳро намоёндагӣ менамояд. Якҷо онҳо маҷмӯи ду ҳазору панҷсаду

бистро ифода мекунад.

Иктибоси охирини Хоҳар Уайт муайян месозад, ки Балшасар бо Навуходоносор ба таври намунавӣ ифода шудааст, аммо ба таври мушаххастар вай доварию муштараки онҳоро таъкид намудааст, ва ҳар ду доварӣ ҳамчун рамзи «ҳафт замон»-и Ибодат 26 тасвир гардидаанд. Чанд истилоҳе ҳастанд, ки Навиштаҳо барои ифода кардани «ҳафт замон»-и Ибодат 26 ба кор мебаранд. Ирмиё онро ҳамчун ғазоби Худо тасвир мекунад.

Чӣ гуна Худованд дар ғазоби Худ духтари Сионро бо абре пӯшонидаст, ва чалоли Исроилро аз осмон бар замин афкандааст, ва дар рӯзи ғазоби Худ поягоҳи пойҳои Худро ба ёд наовардааст! Худованд ҳамаи масканҳои Яқубро фурӯ бурдааст, ва раҳм накардааст; Ў дар ҳашми Худ қалъаҳои духтари Яхудоро хароб кардааст; онҳоро ба замин фуруд овардааст; салтанат ва мирони онро нопок гардонидаст. Ў дар шиддати ғазоби Худ тамоми шоҳи Исроилро буридааст; дасти ростии Худро аз пеши душман пас кашидааст, ва бар зидди Яқуб мисли оташи алангазан сӯхтааст, ки гирду атрофро фурӯ мебарад. Ў камони Худро мисли душман кашидааст; бо дасти ростии Худ чун муҳолиф истодааст, ва ҳар чиро, ки барои ҷашм дилписанд буд, дар хаймаи духтари Сион куштааст; ҳашми Худро мисли оташ рехтааст. Худованд мисли душман буд; Ў Исроилро фурӯ бурдааст, ҳамаи қасрҳои онро фурӯ бурдааст; истехкомҳои онро вайрон кардааст, ва дар духтари Яхудо мотам ва нолафганиро афзун намудааст. Ва Ў хаймаи Худро бо зӯр дур кардааст, чунон ки гӯё он хаймаи боғе бошад; ҷойҳои анҷумани Худро хароб кардааст; Худованд боис шудааст, ки идҳои тантанавӣ ва шанбеҳо дар Сион фаромӯш гарданд, ва дар шиддати ғазоби Худ подшоҳ ва қоҳинро хор шумурдааст. Худованд қурбонгоҳи Худро рад кардааст, муқаддасгоҳи Худро макрӯҳ доштааст, деворҳои қасрҳои онро ба дасти душман супурдааст; онҳо дар хонаи Худованд овоза бардоштанд, чунон ки дар рӯзи иди тантанавӣ. Худованд қасд намудааст, ки девори духтари Сионро хароб созад; Ў ресмонро кашидааст, дасти Худро аз нобуд кардан пас накашидааст; бинобар ин Ў ҳисор ва деворро водор кардааст, ки нола кунанд; онҳо якҷоя фано шуданд. Навҳаҳои Ирмиё 2:1–8.

Ҳашми Худованд ҳамчун «ғазоби ҳашми Ў» тасвир шудааст, ва ҳашми Ў бар ҳар ду — бар подшоҳии шимолӣ ва подшоҳии ҷанубии Исроил — ба иҷро расид. Аз ҳамин сабаб китоби Дониёл «нахустин» ва «охирин» ғазбро муайян мекунад. Ирмиё «ҳаде»-ро зикр мекунад, ки Худованд ҳангоми ба амал овардани ҳашми Худ бар қавми баргузидаи Худ «кашида буд». Ба он хат ҳамчунин дар Подшоҳон дуҷум ишора шудааст.

Ва Худованд ба воситаи бандагони Худ, яъне анбиё, сухан ронда, гуфт: «Азбаски Менашше, подшоҳи Яхудо, ин қорҳои зиштро ба ҷо овардааст, ва бадқорӣ кардааст бештар аз ҳар он ки амӯриён, ки пеш аз ӯ буданд, қарда буданд, ва Яхудоро низ бо бутҳои худ ба гуноҳ водор кардааст, бинобар ин чунин мегӯяд Худованд Худои Исроил: инак, Ман бар Ерусалим ва Яхудо чунон бало меоварам, ки ҳар кӣ дар бораи он бишнавад, ҳар ду гӯшаш ҷингила занад. Ва бар Ерусалим ресмони Сомария ва шулӯқи хонаи Аҳъобро мекашам; ва Ерусалимро чунон пок хоҳам қард, ки қас табақеро пок мекунад: онро пок қарда, ҷаппа мегардонад. Ва бақияи мероси Худро тарқ хоҳам қард, ва онҳоро ба дасти душманонашон хоҳам супурд; ва онҳо барои ҳамаи душманони худ

ганимат ва тороч хоҳанд шуд». 4 Подшоҳон 21:10–14.

«хати»-и ғазаби Худо, ки «ҳафт маротиба»-и Мӯсо мебошад, нахуст бар подшоҳии шимолӣ (хонаи Аҳъоб) кашида шуд, ва сипас бар Яҳудо. Истилоҳи дигари Китоби Муқаддас барои «ҳафт маротиба», ки аз Ибодат бисту шаш бармеояд, истилоҳи «пароканда» аст.

Ва Ман низ бар шумо бо ғазаб хилоф рафтор хоҳам кард; ва Ман, айнан Ман, шуморо барои гуноҳхоягон ҳафт бор ҷазо хоҳам дод. Ва шумо гӯшти писарони худро хоҳед хӯрд, ва гӯшти духтарони худро хоҳед хӯрд. Ва Ман баландиҳои шуморо вайрон хоҳам кард, ва бутҳои шуморо фурӯ хоҳам зад, ва ҷасадҳои шуморо бар ҷасадҳои бутхоягон хоҳам андохт, ва ҷони Ман аз шумо нафрат хоҳад дошт. Ва Ман шаҳрҳои шуморо вайрона хоҳам гардонд, ва муқаддасгоҳҳои шуморо ба харобазор хоҳам овард, ва бӯи атри хуши шуморо нахоҳам бӯид. Ва Ман заминро ба харобӣ хоҳам овард; ва душманонатон, ки дар он сокин хоҳанд шуд, аз он ба ҳайрат хоҳанд афтод. Ва Ман шуморо дар миёни халқҳо пароканда хоҳам кард, ва аз паси шумо шамшер хоҳам кашид; ва замини шумо хароб, ва шаҳрҳои шумо вайрона хоҳанд шуд. Он гоҳ замин аз шанбеҳои худ баҳра хоҳад бурд, тамоми он муддате ки вай хароб хоҳад хобид ва шумо дар замини душманонатон хоҳед буд; ҳамон вақт замин ором хоҳад гирифт ва аз шанбеҳои худ баҳра хоҳад бурд. Тамоми он муддате ки вай хароб хоҳад хобид, ором хоҳад гирифт; зеро дар шанбеҳои шумо, ҳангоме ки бар он сокин будед, он ором намегирифт. Ибодат 26:28–35.

Пароканда шудан дар миёни халқҳои бутпараст барои Дониёл он гоҳ ба амал омад, ки дар асорати Еҳўёқим ӯ чун ғулом ба Бобил бурда шуд. Пас, ҳангоме ки Дониёл дар «замини душманон» буд, замин ором гирифт ва аз «шанбеҳои» худ баҳра бурд. Китоби Дуюми Вақоеънома ба мо хабар медиҳад, ки ин муддат ҳамон ҳафтод соли Ирмиё буд, ки Дониёл дар боби нухум онро дарк кард.

Ва онҳоеро, ки аз шамшер раҳо ёфта буданд, ӯ ба Бобил бурд; ва онҳо то салтанати подшоҳии Форс барои ӯ ва писаронаш хизматгор буданд, то ки каломи Худованд, ки ба забони Ирмиё гуфта шуда буд, ба амал ояд, то замин аз шанбеҳои худ баҳраманд гардад; зеро тамоми айёме ки вай хароб хобида буд, шанбе нигоҳ медошт, то ҳафтод сол ба анҷом расад. Ва дар соли аввали Куруш, подшоҳи Форс, то ки каломи Худованд, ки ба забони Ирмиё гуфта шуда буд, ба иҷро расад, Худованд рӯҳи Куруш, подшоҳи Форсро, барангехт, ва ӯ дар тамоми подшоҳии худ фармон эълон кард ва онро низ ба навишт даровард, ки мегуфт: «Куруш, подшоҳи Форс, чунин мегӯяд: Худованд Худои осмон ҳамаи подшоҳҳои заминро ба ман додааст; ва Ӯ маро амр фармудааст, ки барои Ӯ дар Ерусалим, ки дар Яҳудо аст, хонае бино намоям. Кист аз миёни шумо аз тамоми қавми Ӯ? Худованд Худои ӯ бо ӯ бод, ва бигзор ӯ барояд». 2 Вақоеънома 36:20–23.

Истилоҳи «парокандагӣ» рамзи «ҳафт замон» аст. Ҳукми Набукаднесар, яъне «ҳафт замон» зиндагӣ қардан чун ҳайвон, намунаи ҳукми Балшаззар буд, чунон ки онро суханони асроромези бар девор навишташуда, «mene, mene, tekel upharsin», ифода мекарданд. Ҳукми Балшаззар бо хаттоти рӯйи девор нишон дода шуд, ки ба ду ҳазору панҷсаду бист баробар буд, ҳамон шумораи рӯзҳое, ки Набукаднесар мисли ҳайвон зиндагӣ кард, ва ҳамон

шумораи солҳое, ки бо «ҳафт замон»-и Ибодат бисту шаш ифода ёфтаанд.

Доварии Белшасар, ки ба воситаи доварии Набукаднесар намунавӣ нишон дода шуда буд, ба таври рамзӣ бо «ҳафт вақт» ифода гардида буд, ва ҳар дуи он довариҳо «сукути Бобил»-ро намоёндагӣ мекарданд, ки он рамзи паёми фариштаи дуҷум аст. Аввалин сукути Бобил он вақт буд, ки бурҷи Нимруд фуру оварда шуд.

Ва тамоми замин як забон дошт, ва ҳама як гуфтор. Ва чунин воқеъ шуд, ки хангоме ки онҳо аз шарқ кӯч мебастанд, дар замини Шинор ҳамворие ёфтанд; ва дар он ҷо маскан гирифтанд. Ва ба якдигар гуфтанд: «Биёед, хишт бисозем ва онро хуб пазем». Ва хишт барои онҳо ба ҷойи санг буд, ва қатрон барои онҳо ба ҷойи маҳлул. Ва гуфтанд: «Биёед, барои худ шаҳре ва бурҷе бино кунем, ки қуллааш ба осмон бирасад; ва барои худ номе созем, мабодо бар рӯи тамоми замин пароканда гардем». Ва Худованд фуруд омад, то шаҳр ва бурҷеро бубинад, ки банӣ-одам месохтанд. Ва Худованд гуфт: «Инак, қавм як аст, ва барои ҳамаи онҳо як забон аст; ва ин аст он чи ба қарданиш оғоз намудаанд; ва акнун ҳеҷ чизе аз он чи дар дил гирифтаанд, аз онҳо боздошта нахоҳад шуд. Биёед, фуруд оем ва дар он ҷо забони онҳоро мушавваш созем, то сухани якдигарро нафаҳманд». Пас Худованд онҳоро аз он ҷо бар рӯи тамоми замин пароканда сохт; ва онҳо аз бино қардани шаҳр бозистоданд. Ҳастӣ 11:1–8.

Дар доварии Бобил, ки он доварии Нимрӯд буд, Худованд шӯришгарони Нимрӯдро бар рӯи тамоми замин «пароканда» қард. Нимрӯд ва ҳамроҳонаш медонистанд, ки исёни онҳо боиси пароканда шудани онҳо хоҳад шуд, зеро гуфта буданд, ки ангеаи бино қардани бурҷ ва шаҳр ин буд, ки «барои худ номе бисозем, мабодо бар рӯи тамоми замин пароканда шавем».

«Ном» дар маънои набавӣ рамзи ҳислат аст. Ҳислате, ки Намруд ва ҳамдастони ӯ барпо қарданд, бо аъмоли онҳо ифода меёбад, зеро аз меваҳо ҳислатро хоҳед шинохт. Самари исёни Намруд, ва бинобар ин рамзи ҳислати ӯ, бино қардани бурҷ ва шаҳр буд. «Бурҷ» рамзи қалисо аст, ва «шаҳр» рамзи давлат. Номҳои исёнгарони Намруд, ки ҳислати онҳоро ифода мекунад, иттиҳоди қалисо ва давлат буд, ки он инчунин ба таври рамзӣ ҳамчун сурати ҳайвони ваҳшӣ ифода шудааст.

Порчае, ки сукути Бобилро муайян мекунад, ибораи «биёед» дар он се бор такрор мешавад. Сеюмаш он вақт аст, ки Худо доварии омехта сохтани забони онҳоро ва пароканда қардани онҳоро бар рӯи замин меоварад. «Биёед»-и аввал омодагӣ барои «биёед»-и дуҷум буд, вақте ки онҳо шаҳри худ ва бурҷи худро сохтанд. Хангоме ки онҳо қори худро дар қараёни таърихи баёни дуҷуми «биёед» ба анҷом расониданд, Худо поён омад, то исёни онҳоро ба таври намоён баррасӣ кунад. «Биёед»-и сеюм доварӣ буд, ва «биёед»-и дуҷум озмоиши аёни буд. «Биёед»-и аввал ноқомии аввали онҳоро ифода мекунад, ва аз лиҳози нубувватӣ се бор баён шудани «биёед» раванди сеқадмаи озмоиши Инҷили ҷовидониро муайян месозад. Дар шаҳодати исён ва сукути Нимруд маълумоти бисёр бештаре ҳаст, аммо мо фақат муайян месозем, ки бори аввале ки Бобил (Бобел) сукут қард, рамзи «ҳафт бор», чунон ки бо «парокандагӣ» ифода шудааст, муайян мегардад. Доварии Нимруд бо парокандагӣ ифода ёфт, доварии Набукаднесар бо «ҳафт бор», ва доварии Белшасар бо «ду ҳазору панҷсад бист».

Имзои Алфа ва Омега муайян месозад, ки хати нубуввате, ки бо бобҳои чор ва панҷ ифода шудааст, паёми борони охири фариштаи дуюм ва Нидои Нимашаб мебошад. Ин хат аз сукути Бобил, ки онро Набукаднесар намоёндагӣ мекунад, оғоз меёбад ва соли 1798-ро муайян месозад, ки он замони Бобили рӯхонӣ (попиат) бори аввал сукут кард. Сипас, дар анҷоми ин хат, Бобили Балшасар сукут мекунад ва оғози сукути тадриҷии Бобили рӯхонӣ (боз ҳам попиат)-ро нишон медиҳад, ки аз бухрони қонуни якшанбе оғоз меёбад. Дар оғози ин хат ду шоҳиди сукути Бобил вучуд дорад ва дар анҷоми он низ ду шоҳид ҳаст. Мантиқи нубувват имзои Оғоз ва Анҷоми бузургро эътироф мекунад, дар ҳоле ки мавзӯи сукути Бобилро, ки бо чор шоҳид дар он хат шаҳодат дода шудааст, мебинад; ин хат бо бобҳои чаҳор ва панҷуми Дониёл ифода шудааст.

Дар муносибати навъ ва зиддинавӣ Набукаднесар ва Белшасар, вақте ки он бо рӯзҳои охир мувофиқ гардонда мешавад, мо ҳайвони заминиро дар ҳолати баррамонандӣ он, ки бо Набукаднесар муаррифӣ шудааст, меёбем; ва сипас, вақте ки он чун аждаҳо сухан мегӯяд, мо Белшасарро мебинем. Мо дар ин муносибати пешгӯӣна мебинем, ки шоҳи ҷумҳуриҳо, ки бо Конститутисияи Иёлоти Муттаҳида роҳбарӣ мешавад, бо Набукаднесар муаррифӣ шудааст, ва сарнагун кардани Конститутисия бо Белшасар муаррифӣ шудааст. Мо ҳамчунин Набукаднесарро ҳамчун бокираи хирадманд ва Белшасарро ҳамчун бокираи нодон хоҳем دید.

Мо баррасии бобҳои чаҳорум ва панҷуми Дониёлро дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

«Балшазар барои шинохтан ва ба ҷо овардани иродаи Худо имкониятҳои бисёре дода шуда буд. Ё дида буд, ки бобокалонаш Набукаднесар аз ҷомеаи одамон ронда шудааст. Ё дида буд, ки ҳамон ақле, ки подшоҳи мағрур аз он фахр мекард, аз ҷониби Он Касе, ки онро дода буд, гирифта шудааст. Ё дида буд, ки подшоҳ аз подшоҳии худ ронда шуда, ҳамнишини ҳайвоноти саҳро гардонида шудааст. Аммо муҳаббати Балшазар ба айшу ишрат ва худҷалолдихӣ он сабақхоро, ки ҳеҷ гоҳ набояд фаромӯш мекард, аз хотираш маҳв намуд; ва ӯ гуноҳхое содир кард, ки монанди ҳамон гуноҳхое буданд, ки бар Набукаднесар доварихои ошкорро оварда буданд. Ё имкониятҳоеро, ки бо файз ба ӯ ато шуда буданд, барбод дод ва аз истифодаи имкониятхое, ки дар дастрасаш буданд, барои шиносӣ бо ҳақиқат ғофил монд. «Чӣ бояд кунам, то наҷот ёбам?» — ин саволе буд, ки он подшоҳи бузург, вале аблаҳ, ба он безътиноёна рӯй гардонд.»

«Ин аст хатари ҷавонии имрӯзгинаи бепарво ва беандеша. Дасти Худо гуноҳкорро бедор хоҳад кард, чунон ки Белшасарро бедор кард, аммо барои бисёриҳо барои тавба қардан аллакай дер хоҳад шуд.

«Ҳокими Бобил дорой ва иззат дошт, ва дар такаббури худписандонааш худро бар зидди Худои осмон ва замин баланд бардошта буд. Ё ба бозӯи худ таваккал мекард ва гумон намебуд, ки касе ҷуръат кунад бигӯяд: “Чаро ин корро мекунӣ?” Аммо ҳангоме ки дасти асроромез ҳарфхоро бар девори қасраш навишт, Балшасар ба даҳшат афтод ва ҳомӯш монд. Дар як лаҳза ӯ тамоман аз қуввати худ маҳрум гардид ва мисли кӯдак ғурӯтан қарда шуд. Ё дарк кард, ки дар дасти Қодиртаре аз Балшасар қарор дорад. Ё чизҳои муқаддасро ба масҳара мегирift. Акнун вичдонаш бедор шуд. Ё дарк кард, ки

имтиёзи доништан ва ба ҷо овардани иродаи Худоро доштааст. Таърихи бобояш дар
пеши ӯ ҳамон қадар равшан намудор шуд, ки навиштаҷоти бар девор.» Bible Echo, April
25, 1898.